

ПРОБЛЕМАТИКА ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

Аграрний сектор у будь-якій країні потребує певної підтримки з боку держави через трудомісткість, сезонність виробництва, і також завдяки тому, що забезпечує продовольчу безпеку нації. Одним із засобів опосередкованої державної підтримки виступає оподаткування.

Тому, сьогодні кожна сучасна держава повинна вміти впливати на всі аспекти свого існування, насамперед на функціонування економіки. Це може відбуватись тільки за наявності фінансових ресурсів, які у вигляді законодавчо регламентованих податків, тобто комплексу обов'язкових платежів державі, надаються фізичними та юридичними особами. Для того, щоб податки «надавалися» державі, а не «стягувалися» нею, податкова система, в першу чергу, має бути насамперед економічно обґрунтованою, збалансованою, максимально ефективною, стабільною та обов'язково прозорою.

У зарубіжній економічній науці проблеми впливу оподаткування на діяльність підприємств досліджуються достатньо активно. Зокрема, варто відзначити роботи таких учених, як Е. Аткінсон, А. Ауербах, Д. Йоргенсон, М. Кінг, В. Лейбфріц, Е. Мендоза, Дж. Мінц, Дж. Стігліц, М. Фелдстайн, Д. Фулerton, А. Харбергер та ін.

Що ж стосується оподаткування в Україні та проблем, пов'язаних з оподаткуванням діяльності сільськогосподарських підприємств, активно займалися українські вчені О. Василик, М. Дем'яненко, Д. Дема, П. Лайко, А. Соколовська, Л. Тулуш, В. Федосов, В. Рудь, А. Кириченко, С. Осадчий.

Проте, слід зазначити, що у роботах зазначених авторів переважно досліджуються теоретичні питання використання лише спрощеної системи оподаткування підприємств аграрного сектору у вигляді нарахування та сплати фіксованого сільськогосподарського податку. Мало дослідженими сьогодні залишаються питання податкового регулювання діяльності аграрних підприємств, а також впливу змін у податковому законодавстві на загальне податкове навантаження на підприємства сільськогосподарської галузі.

Сучасна податкова система має зміцнювати не тільки ринкові відносини, а й сприяти розвитку аграрних підприємництва, стимулювати виробництво та позитивно впливати безпосередньо на розвиток капіталу цих підприємств. Проте, в умовах сьогодні однією з основних проблем податкове навантаження на платників податку лише збільшується, тим самим зменшує можливості того чи іншого підприємства на повноцінну фінансову діяльність, це стосується тих підприємств, яким доводиться виживати.

Проте, варто відзначити, що в сучасній системі оподаткування є і позитивні сторони. Сьогодні в аграрному секторі підприємства мають змогу

самостійно обирати режим оподаткування і планувати свої витрати. Відповідно до Податкового кодексу України оподаткування підприємств сільськогосподарського спрямування може здійснюватися двома способами: загальна система оподаткування та спеціальний податковий режим. Суб'єкт підприємницької діяльності самостійно обирає систему оподаткування, за якою буде працювати.

Податкова політика не може претендувати на статус ефективної, якщо вона не враховує оптимальної межі податкового навантаження на конкретного виробника і на економіку в цілому. В Україні ж відбувається постійне перекидання податкового тягаря з одних підприємств на інші, що негативно відображається не тільки на їх капіталі, а також на показниках ефективності та конкурентоздатності.

В Україні ж складається незрозуміла ситуація стосовно підприємств аграрного сектору. На противагу стимулюванню розвитку, держава ускладнює його діяльність і спонукає до виникнення ситуації, коли аграрне підприємство замість нормального функціонування повинно просто «виживати».

Оцінювати вплив податків на роботу будь-якого підприємства можна за допомогою прибутку, який являється собою основне джерело фінансових ресурсів для розвитку виробництва.

Суттєву проблему для України становить рівень податкового навантаження на підприємства, механізм справляння податків, чинна правова база, що регулює ці питання. До основних елементів оподаткування, за допомогою яких здійснюється вплив податків на фінансово-господарську діяльність підприємств, ми можемо віднести: об'єкт оподаткування, база оподаткування, ставки податку, джерело сплати податку, строки сплати податку, податкові пільги, штрафні санкції за порушення податкового законодавства.

Отже, вдосконалення системи оподаткування повинне здійснюватися, виходячи із стратегічних цілей тієї чи іншої держави, а саме з побудови конкурентоспроможної ринкової економіки та її інтеграції у різні сфери економіки держави. Проте, на сьогоднішній день, досягти даної цілі поки що не вдається, оскільки податкова система є тим руйнівним чинником, що стримує зростання не тільки економічної активності суб'єктів аграрного сектору, а й притік іноземного капіталу.

Список використаних джерел

1. Шульга (Діит) А. А. Система оподаткування та її вплив на фінансово-господарську діяльність підприємств // А. А. Шульга (Діит) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123451234/2507/1/58.pdf>
2. Карамішева Г. М. Проблеми кредитування малого та середнього бізнесу в умовах посткризового стану економіки / Г. М. Карамішева, А. Г. Новікова // Часоп. екон. реформ. – 2011. – № 1. – С. 54–59.
3. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень // Верховна Рада України; Закон від 20.12.2016 № 1791-VIII.
4. Податковий кодекс України Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI.